

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.II.1256/2016/2.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai:	Dr.	Molnár	Gábor	Miklós,
	Dr.	Feleky	István	előadó
	Dr. Krecsik	Eldoróda	bíró	bíró,

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2016. október 5.

Az ügy tárgya: segítségnyújtás elmulasztásának büntette

Terhelt(ek):

Első fok: Kisvárdai Járásbíróság 8.B.79/2015/19. ítélet, 2015. október 13. tárgyalás

Másodfok: Nyíregyházi Törvényszék 4.Bf.828/2015/4. végzés, 2016. február 5. nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a segítségnyújtás elmulasztásának büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kisvárdai Járásbíróság 8.B.79/2015/19. számú ítéletét és a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bf.828/2015/4. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Kisvárdai Járásbíróság a - hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban - 2015. október 13. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 8.B.79/2015/19. számú

ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki segítségnyújtás elmulasztásának büntetében [2012. évi C. törvény (Btk.) 166. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].

- [2] Ezért őt 150 napit tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 150.000 forint pénzbüntetésre és 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett továbbá részletfizetésről, esetleges átváltoztatásról, a polgári jogi igényről és a bűnügyi költségről.
- [3] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2016. február 5. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 4.Bf.828/2015/4. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [4] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata (alapítélet) ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt: a bűnösség törvényt sértő megállapítása, az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró részvétele, a tárgyalás olyan személy távollétében megtartása miatt, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező; felmentés érdekében.
- [5] A terhelt indítványának indokai szerint bűncselekményt nem követett el, holott a megismételt eljárást megelőzően első fokon még felmentették. A tanúk nem mondtak igazat, hamisan vallottak. A terhelt a védő részvételét is hiányolta: állította, hogy az elsőfokú eljárásban nem volt védője, mert meghatalmazott védője „visszaadta” a megbízást, és ő az elsőfokú bíróságtól kérte védő kirendelését, de az figyelmen kívül maradt. Az első fokon eljáró bíró elfoglalt volt vele szemben, haragszik rá „1996-tól”, amikor még Nyíregyházán volt bíró. A terhelt közölte, hogy részt kíván venni a tárgyaláson.
- [6] **III.** A felülvizsgálati indítvány nem alapos, és részben a törvényben kizárt.
- [7] 1. A Kúria előrebocsátja, hogy a terhelt részvételi igényét nyilvános ülés tartása iránti kérelemnek tekintette. A büntetőeljárás törvény értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsülésen bírálja el, kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt, ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz [Be. 424. § (1) bekezdés]. A Kúria a főszabályt követte, mert nyilvános ülés tartására nem látott okot. Ebben a kérdésben indítvány nem köti.
- [8] 2. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek csak a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt anyagi jogi és eljárásjogi okokból van helye. Felülvizsgálati eljárásban a felülbírálat a jogerős határozatban megállapított, és nem támadható tényálláshoz [Be. 423. § (1) bekezdés] kötött. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [9] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem

külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

- [10] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdése a) pontjának 3. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor.
- [11] Ugyanakkor a terhelt az indítványban ennek alátámasztására kizárólag olyan eljárásjogi indokokat hozott föl, amelyek nem szerepelnek a Be. 416. § (1) bekezdés c) és d) pontjában konkrétan és kimerítően meghatározott, a felülvizsgálatra okot adó eljárás szabálysértések között. Az indítványban valójában az irányadó tényállást, illetve a bíróság mérlegelésének a helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, és mindezen keresztül kifogásolta a bűnösség megállapítását - ami a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [12] Ezeket az eljárásjogi indokokat, miszerint a tanúk hamisan vallottak, a Kúria nem vizsgálhatta.
- [13] 3. Felülvizsgálatnak van helye a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a Be. 373. § (1) bekezdés II.b) pontja alapján is, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.
- [14] A terhelt vele szemben elfogultnak, s ezáltal kizárt bírónak tekintette az első fokon ítélet hozó bírót. Ennek kapcsán mindössze semmitmondó célzást tett valamely 1996-ban történt esetre. A terhelt a tárgyalás el nem halasztására és arra hivatkozással, hogy nem jutott a nyomozati iratokhoz, az alapügyben ugyan indítványt terjesztett elő a bíró kizárására a 2015.szeptember 15-én tartott tárgyaláson, de a bíró kizárását a Kisvárdai Járásbíróság másik tanácsa a 2015. október 5-én tartott tanácsülésen meghozott 8.B.79/2015/16. számú végzésével megtagadta.
- [15] A büntetőeljárás törvény alapján bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése - az a)-d) pontban megjelölteken túl - egyéb okból nem várható [Be. 21. § (1) bekezdés e) pont].
- [16] A homályosan valamiféle 1996-ban történt esetre utalás folytán a terhelt elkésett az elfogultságra hivatkozó kizárási ok bejelentésével. A Be. 23. § (3) bekezdésének egyértelmű rendelkezése alapján az annak bejelentésére jogosult személy a Be. 21. § (1) bekezdésének e) pontjában szabályozott kizárási okot - vagyis az ún. egyéb okú elfogultságot - a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és azt nyomban bejelenti.
- [17] A terhelt saját állítása a bíró elfogultsága kapcsán számára tudott történés, ám nem erre hivatkozott az alapügybeli kizárási indítványában, azt pedig az elsőfokú bíróság másik tanácsa elutasította.
- [18] A 25/2013. (X.4.) AB határozatában az Alkotmánybíróság kimondta: az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott felülvizsgálati eljárást megalapozhatja a Be. 21. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány (rendelkező rész 1. pont) abban az esetben is, ha a kizárási ok a jogerős döntés meghozatalát követően merült fel; a törvény egyéb szabályainak megfelelő felülvizsgálati indítványt érdemben kell vizsgálni, értékelni és elbírálni (Indokolás [50]).

- [19] A 25/2013. (X.4.) AB határozat [46] bekezdése tartalmazza továbbá, hogy „(a) visszaélésszerű joggyakorlás megakadályozását szolgálja azonban a Be. 23. § (3) bekezdése, amely szerint a tárgyalás megkezdését követően ilyen kifogást már csak abban az esetben lehet előterjeszteni, ha az előterjesztő egyúttal bizonyítja, hogy a kifogást megalapozó körülményről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást és a bejelentéssel nem késlekedett (...) E feltételek hiányában szenvedő kizárási indítványok vizsgálat nélkül utasíthatóak el”.
- [20] A büntetőeljárás szabályainak nem felel meg az elfogultságra hivatkozó kizárási ok késedelmes bejelentése. Ebben a részében a felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [21] 4. Felülvizsgálatnak van helye a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a Be. 373. § (1) bekezdés II.d) pontja alapján is, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.
- [22] A segítségnyújtás elmulasztásának büntette [Btk. 166. § (1) bekezdés, (3) bekezdés - közelebből 1. fordulat] három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény. A büntetőeljárás törvény azonban csak akkor teszi kötelezővé a védő részvételét, amennyiben a bűncselekményre a törvény ötévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel [Be. 46. § a) pont].
- [23] A kötelező védői részvételre vonatkozó egyéb szabály a jelen ügyben nem kerülhet szóba. A védő részvételének hiányára hivatkozó terhelti állítás tehát eleve nem alapos. Ezzel szemben viszont a Kúria a rendelkezésre álló ügyiratok alapján megállapította, hogy a terhelt érdekében az elsőfokú bíróság előtt tartott 2015. szeptember 15-i (az elsőfokú ítélet bevezető részében a szeptember 17-i dátum elírás) és október 13-i tárgyaláson mindkétszer részt vett a terhelt meghatalmazott védőjét helyettesítő ügyvédjelölt.
- [24] A terhelt - állításával ellentétben - az alapügyben nem kérte védő kirendelését. Ezt nem is kérhette volna, hiszen volt meghatalmazott védője. Az elsőfokú bíróság előtti 2015. szeptember 15-i tárgyaláson a terhelt közölte ugyan, hogy a „felmondás be lett adva a tárgyalásra is”, de arról nem volt semmiféle tudomása sem a bíróságnak, sem a meghatalmazott védőt helyettesítő ügyvédjelöltnek (15. sorszámú jegyzőkönyv 4. oldal). A terhelt a meg nem erősített állítása után aznap, majd az újabb tárgyalási napig és azon, már nem sérelmezte védelmének ellátását. Egyébként a másodfokú eljárásban is meghatalmazott védője járt el a terhelt védelmében. Ebben a részében sem alapos a felülvizsgálati indítvány.

Az indítvány elvi tartalma

- [25] A bűnösség megállapítása törvénysértő. Elfogultsága miatt kizárt bíró vett részt az ítélet meghozatalában. Védő részvétele nélkül folyt az elsőfokú eljárás.

A döntés elvi tartalma

- [26] A felülvizsgálati indítvány nem alapos. Az elfogultsága miatt kizárt bíróra hivatkozás elkésett, az állított okról az indítványozó tudomással bírt már az alapügyben, de erre nem hivatkozott. Egyazon meghatalmazott védő részvételével folyt mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárás. A felülvizsgálati indítvány

részben a törvényben kizárt, mert az irányadó tényállás tilalmazott támadásán keresztül sérelmezte a bűnösség megállapítását.

Záró rész

- [27] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva, miután hivatalból vizsgálendő más eljárási szabálysértést nem észlelt - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a támadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.
- [28] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2016. október 5.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő